

som af Regjeringen blev forelagt for Folkethinget i October Maaned forrige Aar, paa ingen Maade kunde tiltale mig, ligesom jeg heller ikke for mit Bedkommende er synderlig tilfreds med Lovforslaget, saaledes som det er kommet til os fra Folkethinget. Det havde derfor ogsaa været min Hensigt ved denne Sags første Behandling at udtale mig om Samme, da jeg, som sagt, havde havt særlig Veilighed til at gjøre mig nøiere bekendt med den; men, da de Udtalelser, der faldt ved 1ste Behandling, alle gik i den Retning, i hvilken jeg kunde ønske at ytre mig, opgav jeg at tage Ordet. Jeg ønsker nemlig overhovedet ikke at tage Ordet, naar der er Udsigt til, at andre Medlemmer ville sige, hvad jeg maatte have at sige, og navnlig ønsker jeg det ikke, naar det, som jeg kunde føle mig opfordret til at udtale, allerede er blevet udtalt af Andre. Jeg tog derfor ikke Ordet ved første Behandling af denne Sag. Nu foreligger der en, som det forekommer mig, klar, grundig og dybtgaaende Betænkning fra Udvalget, til hvilken jeg i alt Væsentligt kan slutte mig. Jeg troer, at Landsthinget skylder Udvalget ikke ringe Tak, fordi det derved har bragt Sagen i det rette Spor. I alt Fald anseer jeg det Spor, hvori Udvalget har bragt Sagen, for det eneste rette. Som det vil sees, har Sagen baade en finantciel og en statsretlig Side. Sagens sidstnævnte Side var slet ikke forelagt Commissionen af 1861 til Forhandling, og jeg skal derfor ogsaa nu kun holde mig til dens finantcielle Side. Med Hensyn til dette Punkt vil det sees, at Udvalgets Forslag i det Væsentlige falder sammen med det Forslag, der kom fra det Mindretal i Commissionen, hvortil jeg hørte, skøndt der ganske vist er enkelte Forskjelligheder, som f. Ex. den, at medens hiint Mindretal havde foreslaaet 12,000 Rd. som fast Tilskud, har Udvalget foreslaaet 15,000 Rd., dog ikke for bestandig, men paa en mere usikker Maade, nemlig, indtil anderledes bestemmes ved en af Rigsdagen vedtagne Lov. Hvad det aftagende Tilskud angaaer, da fandt den ærede Ordfører, at den nuværende høitagtede Justitsministers og min Motivering i sin Tid af vort Forslag om at sætte det til 30,000 Rd. ikke var god. Dette skal jeg

dog ikke lægge nogen videre Vægt paa, idet jeg kun skal udtale min Glæde over, at Udvalget ikke desto mindre er kommet til det samme Resultat som vi dengang, nemlig 30,000 Rd. Udvalget har vel været noget mere eftergivende med Hensyn til Tiden for Tilskudets Aftagen end vi, men iøvrigt er Summen den samme. Motiveringen bryder jeg mig derfor ikke videre om, og jeg skal saaledes ikke opholde mig ved den.

Naar jeg nu derefter nærmere skal begrunde mit Underendringsforslag, da møder der mig ganske vist nogen Vanffelighed, idet det Punkt, hvorefter mit Forslag drejer sig, egentlig er en Smagssag. Udvalget har foreslaaet, at det omhandlede faste Tilskud af 15,000 Rd. aarlig skal bruges til Bestridelse af den overordnede Forvaltning paa Island. Det forekommer mig imidlertid, at der, naar man vil stille Island selvstændigere, end det hidtil har staaet, er noget ikke ganske Consequent i paa samme Tid at yde et Bidrag netop til den locale overordnede Forvaltning. At man fra Danmarks Side betaler for den overordnede Forvaltning af Island, som findes i Kjøbenhavn, er ganske i sin Orden; men desuden at ville betale til den overordnede locale Forvaltning paa Island forekommer mig som sagt, ikke ganske consequent, naar man vil stille Island mere selvstændigt. Hvad der i sin Tid bevægede den høitærede nuværende Justitsminister og mig til at foreslaae et fast Tilskud af 12,000 Rd., var, som den ærede Ordfører ogsaa har gjort opmærksom paa, at vi fandt, at Island havde et Villighedskrav paa Erstatning for det Tab, som Den havde lidt ved, at dens Fordegods var blevet solgt. En stor Deel af Indtægterne af dette Fordegods blev nu netop brugt til den høiere Undervisning, og det er derfor mere consequent, at det faste Tilskud af 15,000 Rd., saaledes som jeg her har tilladt mig at foreslaae, bliver brugt til den høiere Undervisning. Jeg troer ogsaa, at det vil smage noget bedre for Isklænderne selv, naar man bevilger de 15,000 Rd. dertil istedetfor til den locale overordnede Forvaltning. Iøvrigt skulde jeg ikke have Noget imod, at den hele Bestemmelse om, hvortil de 15,000 Rd. skulle anvendes, ikke